

# HØRINGSSVAR fra Borgergruppen mod Atom-affald i Kerteminde kommune

Vi er noget forundrede over at læse ministeriets miljøvurdering af planen for etablering af slutdepot for dansk radioaktivt affald.

Det er bekymrende og tankevækkende, at man allerede her drager den konklusion, at nedgravning af affald er nødvendigt og at hverken en mellemlagerløsning eller en eksportmulighed er rimelige alternativer til nedgravning af A-affaldet – allerede inden de miljømæssige konsekvenser af belyst, jfr. nedenstående uddrag af ministeriets rapport af 22. september då.: (Fremhævelserne er vore.)

Sags nr.: 1305421  
Dok. Nr.: 1528936

Dato: 22. september 2014

## **Miljøvurdering af plan for etablering af slutdepot for dansk lav- og mellemaktivt affald**

### **Høringsnotat - scoping**

#### **2.1.2. Rimelige alternativer**

*I fortsættelse af ovennævnte har en række høringsparter også tilkendegivet, at man – som følge af, at der er igangsat vurderinger af muligheden for dels at etablere et mellemlager dels at eksportere alt affaldet til udlandet – skal inddrage disse to løsningsmuligheder som såkaldte "rimelige alternativer" i miljøvurderingen af plan om etablering af et dansk slutdepot for lav- og mellemaktivt affald.*

*Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse vurderer ikke, at mellemlagerløsningen og udlandssporet i lovens forstand er "rimelige alternativer" i forhold til miljøvurderingen af et slutdepot. Baggrunden for denne vurdering er, **at en mellemlagerløsning ikke på langt sigt kan erstatte en slutdepotløsning**. Efter affaldsdirektivet, skal der på sigt træffes beslutning om en slutdeponering. Et mellemlager er således en anden og ikke sammenlignelig løsning. Heller ikke udlandssporet vurderes at være et rimeligt alternativ at sammenligne med, da sporet kun kan realiseres, hvis der viser sig en mulighed herfor i udlandet.*

I rapporten af 22. september konstateres det, at hverken en mellemlagerløsning eller en eksportløsning kan erstatte en slutdeponering. Herved har man draget konklusioner vedrørende de 2 alternativer til nedgravning af det radioaktive og tungmetaltholdige affald allerede inden de 2 alternative løsninger er undersøgt. Dette finder vi ikke acceptabelt.

På denne baggrund vil vi anmode ministeren og Folketinget om at revurdere den igangværende proces og stille sig selv spørgsmålet:

**"Er vi stadig sikre på, at en nedgravning af radioaktivt affald, hvor en del af det har en levetid på flere hundrede år, stadig er en realistisk løsning med højeste prioritet ?**

**Er vi stadig sikre på, at betonkældre i fugtige omgivelser kan holde og garantere mod udsivning af radioaktive stoffer og tungmetaller i flere hundrede år ?**

**Er vi sikre på ikke at gentage fejlen fra Harboøre Tange ved hofde 42 ved endnu en gang at grave affaldet ned ?**

**- Eller er det klogere, at opprioritere andre alternativer, som løbende kan overvåges og med fortsat mulighed for afværgeforanstaltninger ved utilsigtede hændelser ?**

Vi er ikke i tvivl. Stop undersøgelserne af "nedgravningsløsningerne" og sæt en ny og mere bæredygtig proces i gang. Der er ingen evidens for at betonkonstruktioner er holdbare i fugtige miljøer på længere sigt. Se blot på resterne af de 70-årige bunkere langs den jyske vestkyst.

Vi er overbeviste om, at Folketingets 179 medlemmer deler vore bekymringer og holdninger. Vi ser frem til at Folketinget snarest ændrer sin beslutning af 13. marts 2003 og igangsætter en anden og mere bæredygtig proces.

## **Omkring rapportens konkrete indhold af miljøpåvirkningerne ved nedgravning på Kertinge Mark har vi følgende bemærkninger/indsigelser:**

Fra vedhæftede Bilag 1( Indsigelse fra Borgergruppen mod Atom-affald i Kerteminde kommune ) kan resumeres følgende:

Bekymringen for drikkevandet, som oppumpes af Kerteminde Forsyning A/S i umiddelbar nærhed af det påtænkte depot, kan ikke kun være et anliggende for "interessenterne ved Kertinge Mark". Det må også være en statslig bekymring.

Vi – og Kerteminde kommune og Kerteminde Forsyning A/S – er uenig i, at grundvandstrømmen bevæger sig væk fra borerne og mod fjorden og noret. Erfaringen viser det modsatte

Kerteminde Fjord/Kertinge Nor er udpeget som naturvidenskabeligt referenceområde. Det har det været i over 25 år. Det er ikke noget man arbejder på at gøre det til, som det nævnes i Miljørapporten

Natura 2000 området ved Romsø og Hindsholm østlige kyst bør indgå i vurderingen, da fjordens/norets vand via tidevandsbevægelsen står i direkte kontakt og udveksling med vandet i dette område.

Vikingsmuseet Ladby-skibets udviklingsmuligheder i fremtiden nævnes i rapporten alene som en bekymring for "interessenterne ved Kertinge Mark" og ikke et problem, som også staten burde bekymre sig om.

Vikingsmuseets arbejde for at for optaget Ladby-skibet på Unesco's verdenskulturarvsliste er ikke en del af miljørapporten. Dette må være en del af miljøundersøgelserne omkring et eventuel nedgravet depot på Kertinge Mark

Det er åbenbart et problem at placere et slutdepot i nærheden af Middelfart og Fredericia's forholdsvis store befolkningskoncentrationer ( jfr. beslutningsgrundlaget fra 2011 ), mens den samme bekymring er fraværende, når man påtænker at placere affaldet i samme afstand af Odense by med mere end 160.000 indbyggere.

Fra vedhæftede Bilag 2 ( Indsigelse fra Turismens venner i Kerteminde kommune ) kan resumeres følgende:

En vurdering af konsekvenser for turisterhvervet ved en placering af et depot for radioaktivt affald i Kerteminde kommune

4. december 2014

På vegne af Borgergruppen mod nedgravning af  
Atom-affald i Kerteminde kommune

---

## Bilag 1:

### Planens konsekvenser for

- ♥ **Vandmiljøet – grundvand og det maritime miljø**
- ♥ **Vikingsmuseet Ladbykibet's mulighed for at blive optaget på Unesco's verdenskulturarvsliste**
- ♥ **Deponering i forhold til nærheden af tættere bebyggede områder**

### GRUNDVAND.

I tabel 10-1 ( p. 113 ) sammenfattes vurderingen af miljøpåvirkningerne som følge af et eventuelt nedgravet depot for nukleart affald på Kertinge Mark.

Blandt de mulige påvirkninger er grundvandet ikke nævnt, hvilket vi vil protestere imod.

Det udpegede område på Kertinge Mark ligger i et OD-område ( område med drikkevandsinteresser ) og grænser umiddelbart op til et OSD-område ( område med særlige drikkevandsinteresser ). Det er da også fra dette område Kerteminde by og en stor del af byens opland og en del landsbyer oppumper sin drikkevandsforsyning.

Tidligere har man oppumpet over 1.000.000 m<sup>3</sup> fra dette område, hvilket medførte et forøget chloridindhold i drikkevandet. I dag pumpes der knap 600.000 m<sup>3</sup> op, hvilket har reduceret chloridindholdet væsentligt. Kommune og vandforsyning har allerede, da problemet opstod, vurderet, at det forøgede chloridindhold skyldtes en indtrængen af saltvand fra fjorden/noret ved en for stor oppumpning.

At vand kan gennemtrænge området mellem pumpestederne og kysten ( Kertinge Mark ) burde være et emne, som også de statslige myndigheder burde interessere sig for i forbindelse med nedgravning af radioaktivt affald med et stort indehold af tungmetaller.

I tabel 10-5 ( p. 117 ) opsummeres de væsentligste bekymringspunkter fra interessenter ved Kertinge Mark. I denne forbindelse nævnes drikkevandet.

Vi kan ikke forlige os med, at bekymringen for drikkevandet alene er en bekymring som vedgår interessenterne på Kertinge Mark – og ikke den statslige myndighed.

"Interessenterne" omfatter ikke alene borgerne i Kerteminde kommune, herunder selvfølgelig de mange borgere og virksomheder, der er drikkevandsforsynede fra området, men også Kerteminde kommune og Kerteminde Forsyning A/S.

Særligt bekymrende er følgende ( p. 127 ):

*"Det vurderes endvidere, at en grundvandssænkning i Kertinge Mark området ikke vil medføre en påvirkning af grundvandsstanden eller vandkvaliteten i grundvandsmagasinet, der er beliggende sydøst for Kertinge Mark, og fra hvilket der indvindes vand til Kerteminde by."*

Da Kerteminde vandværk oppumpede over 1 mio. m<sup>3</sup> årligt sænkedes grundvandsstanden, hvilket resulterede i en indsvivning af saltvand fra fjorden/noret.

Det er stærkt bekymrende, at den statslige myndighed ved "modelarbejder" foretaget ved skrivebordet kan konstatere ( p. 126 ) at:

*"Modelberegninger viser, at i Kertinge Mark området er grundvandsstrømningen, i det omfang der sker en strømning, rettet mod vest, nord og nordøst mod Kertinge Nor og Kerteminde Fjord. I henhold til grundvandsmodellen sker der altså ingen grundvandsstrømning fra Kertinge Mark mod grundvandsmagasinet mod sydøst".*

Kerteminde kommune og Kerteminde Forsyning A/S er ganske uenige i disse "skrivebordsteorier" og har en erfaring fra det virkelige liv, som er diametralt modsat. Vandet siver fra fjorden og noret mod syd mod drikkevandsboringerne, når grundvandsstanden sænkes.

Tønder med radioaktivt affald opbevaret i 30 år under det tidligere atomkraftværk i Bunsbüttel, Tyskland:



( Tankevækkende hvad 30 år kan gøre ved tromler i en kælder i Tyskland – hvad kan der så ske på Kertinge Mark i løbet af flere hundrede år ? )

## DET MARITIME MILJØ

I tabel 10-5 ( p. 117 ), hvori der opregnes interessenternes bekymringer nævnes af der arbejdes med at gøre Kertinge Nor/Kerteminde Fjord til naturvidenskabeligt referenceområde:

*Interessenter giver udtryk for, at områdets nærhed til vandet muligvis kan have virkning på områdets kystkulturarv, kan påvirke arbejdet med at gøre Kertinge Nor til et referencefarvand, påvirke Marinebiologisk Forskningscenter Kerteminde, påvirke hvorvidt Kertemindes Nord- og Sydstrand kan bibeholde status som strand med blåt flag og helt konkret få betydning for tætheden af gopler i Kertinge Nor."*

Dette er forkert at man arbejder på at gøre farvandet til et referenceområde. Det var allerede gjort til naturvidenskabeligt referenceområde for 25 år siden, da Fyns Amt besluttede at pålægge Kerteminde og Munkebo kommuner ikke at udlede spildevand til området. Det var oven i købet begrundelsen for det amtslige påbud.

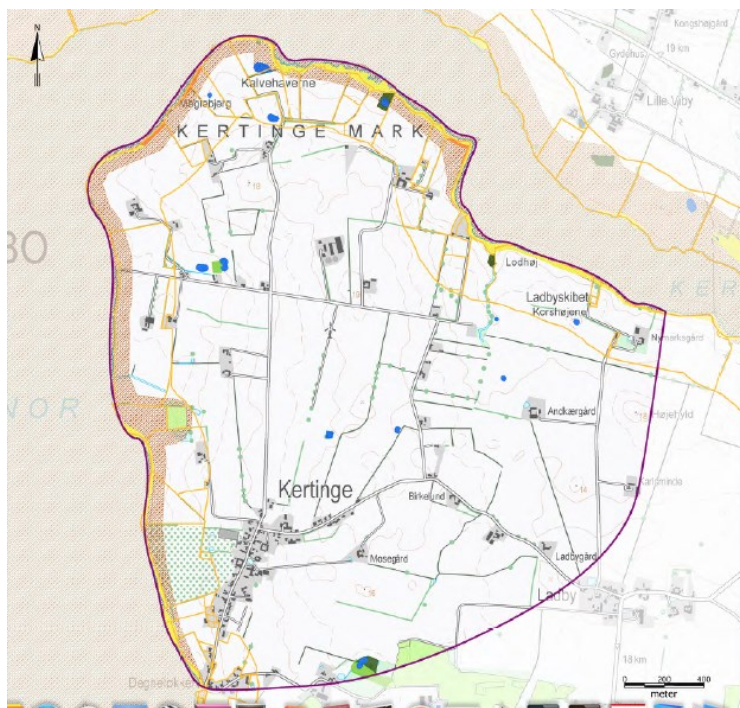
På side 110 og 111 omtales Odense Fjord som et Natura 2000 område med en afstand fra Kertinge Mark på 2 km. Dette er korrekt, men man burde i denne sammenhæng også nævne farvandet omkring Romsø, som er et udpeget beskyttelsesområde ( Natura 2000 område nr. 109, Habitatområde H 93 og Fuglebeskyttelsesområde F 77 ).

Dette område er ikke mindre interessant end Odense Fjord, da vandet i fjorden/noret og vandet omkring Romsø og kysten ud for Hindsholm er i en stadig vekselvirkning, som følge af tidevandets bevægelser ud og ind af fjorden/noret. Vi skal derfor bede ministeriet om at medtage Natura 2000 område 109 omkring Romsø og Hindsholms østlige kyst, som et område, der kan påvirkes af udsvivning fra et nedgravet depot ved Kertinge Mark.

## VIKINGEMUSSET LADBYSKIBET OG UNESCO'S VERDENSKULTURARVSLISTE:

En af de udeladelser, der selvfølgelig springer os i øjnene i Kerteminde, er det faktum, at der ikke med et eneste ord er nævnt den Unesco-satsning, Vikingemuseet Ladby arbejder hen mod. Denne information blev bedt ført til notat allerede under borgermødet i maj måned d.å. og fremgår også tydeligt af høringsvaret fra Østfyns Museer.

Kertinge Mark er et område på 7 km<sup>2</sup>. Når man skal se på en eventuel placering af et slutdepot på Kertinge Mark, skal der heraf fraregnes 300 m strandbeskyttelseslinje på størstedelen af strækning omkring halvøen (på kortet markeret med gult). Inden for dette stærkt begrænsede areal ligger Vikingemuseet Ladby.



Det fremgår af miljøvurderingen, at der ikke ses at være er påvirkninger for museet, når det forudsættes at man placerer et atomaffaldsanlæg "uden for museets arealer og derved ikke berører det fredede Ladbyskib direkte".

Denne vurdering er vi fuldstændig uenige i.

Museet arbejder hen mod en udvidelse til et vikingekulturlandskab for børn og voksne, hvilket også fremgår af høringssvaret fra Østfyns Museer/Vikingemuseet Ladby. Der er tale om en udvidelse med 5 ha land, som forventes lokalplan godkendt medio december i år. Det nye museumsprojekt og vikingelandskabet omkring vil være en turistattraktion for Fyn og Kerteminde – og for Danmark - og en mulighed for at få andel i den stigende internationale turisme, der ses i forhold til vikingekulturen. Det er fuldstændig utænkeligt, at museets og kommunens ambitioner om dette store kulturarvs- og kulturlandskabsprojekt kan realiseres, såfremt man placerer et atomaffaldsdepot i området og i den nærhed, det under alle omstændigheder vil give, uanset hvor inden for det udpegede område, man vælger.

Vikingemuseet Ladby har gennem de sidste 20 år arbejdet hen mod denne udvidelse, som skal ende i en satsning på en anerkendelse blandt verdens uomstøttelige kulturarv; en placering på Unescos verdenskulturarvsliste. Dette er realistisk, fordi Ladbyskibet er verdens eneste vikingeskibsgrav, der er bevaret på sin autentiske placering og i sine autentiske omgivelser. Skibet er herudover Danmarks eneste vikingeskibsgrav overhovedet.

Verdens kulturturisme er i fremgang. Det er for os – og for museet iflg. høringssvaret fra Østfyns Museer, usandsynligt, at man kan komme i betragtning til en Unesco kulturarvsudpegning, såfremt man placerer atomaffald på Kertinge Mark. Unesco arbejder med en såkaldt bufferzone, som – igen ifølge museets tidligere høringssvar – må forventes at inkludere det meste af Kertinge Mark – helt ud til den pælespærring fra vikingetiden, som ligger i området NV (ud for spidsen af Kertinge Mark) og friholde området herimellem som et autentisk landskab til at understøtte Unesco attraktionen. Denne betragtning omkring bufferzone fra Østfyns Museer er ligeledes udeladt i miljøvurderingen.

Kertinge Mark i sin helhed må betragtes som et stort og sammenhængende vikingekulturlandskab. Der er gennem årene foretaget hundredvis af fund fra vikingetiden spredt på Kertinge Mark – herunder også 11 vikingegrave i området omkring skibshøjen. Området har været højaktivt under vikingetiden, hvilket understøttes af, at man så sent som i oktober d.å. har gjort flere end 50 nye fund fra vikingetiden.

Det bekymrer os i atomaffaldsgruppen, at der ikke i miljøvurderingen ses en uvildig og objektiv tilgang, som understøttes i teksten. Vi undrer os over, at Vikingemuseet Ladbykskibet alene nævnes som en bekymring fra ”interessenterne på Kertinge Mark” – og ikke som et problem, der også bekymrer de statslige myndigheder. Vi undrer os ligeledes over, at satsningen på at gøre Ladbykskibet til en del af Unesco’s verdenskulturarvsliste ikke nævnes i miljørapporten.

### ATOMAFFALDSDEPOTETS NÆRHED TIL TÆTTERE BEBYGGEDE OMRÅDER

I miljørapporten inddrages planområdets beliggenhed i forhold til bymæssig bebyggelse. Dette væsentlige aspekt var allerede introduceret i rapporten til den tværministerielle gruppe i 2011, hvor det udgjorde et af kriterierne for udvælgelse af de 6 områder til nærmere analyse. I nærværende miljørapport benyttes i overskriften den neutrale formulering: **beliggenhed i forhold** til bebyggede områder (s 114, pkt 10.3), hvor rapporten til den tværministerielle arbejdsgruppe (2011) har fat i det væsentlige ud fra et borgerperspektiv, nemlig **nærhed til tættere bebyggede områder**.

Uanset formuleringerne, så er kriteriet væsentligt. Nærhed til bebyggede områder og graden af befolkningstæthed i de berørte bebyggede områder er et særdeles centralt tema.

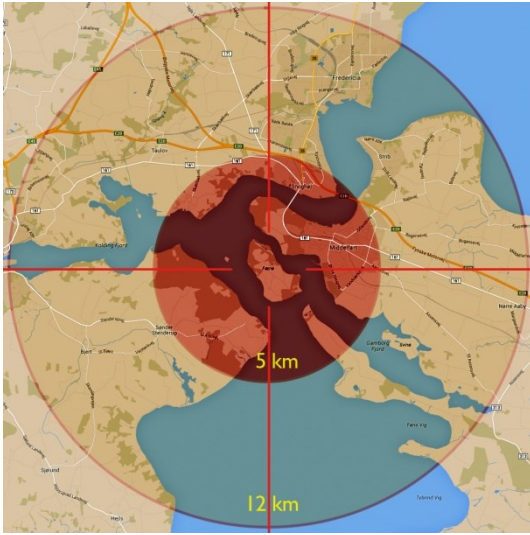
Vi skal så her se bort fra, at miljørapporten det ene sted opererer med beliggenhed i forhold til bymæssig bebyggelse og andre steder taler om beliggenhed i forhold til bebyggede områder. Når man taler om afgørende kriterier i en udskillelsesproces vil man kunne forvente en høj grad af stringens i definitioner og afgrænsninger.

Med hensyn til beliggenheden springer det i øjnene, at der i rapport til den tværministerielle arbejdsgruppe (2011) s. 30 henvises til at:

*Byområder i form af større byer og nærliggende områder er ikke inddraget.*

Dette skal dog vise sig at være en sandhed med store modifikationer, idet det er særdeles **påfaldende**, at muligheden for placering af affaldsdepot på Fænø eller ved Hindsgavl bortfalder fordi, som det hedder i rapporten (s. 37, 2011):.... *området ligger tæt ved både Middelfart og Fredericia, hvilket kan gøre området mindre attraktivt.* Hvis man inddrager befolkningstæthed i kriteriet for udvælgelse, vil det klart fremgå (se figurerne nedenfor), at tætheden til befolkning er (mindst) lige så stor ved en placering på Kertinge Mark, som ved en placering på Hindsgavl halvøen eller på Fænø. Ved en femkilometers radius inddrages både Munkebo by og Kerteminde med et befolkningstal samlet lige så stort som Middelfarts. Ved en 12 kilometers radius, som der må være tale om, når Fredericia også inddrages i argumentationen for ikke at pege på Fænø eller en Hindsgavlløsning, så vil også dele af Odense ligge inden for denne radius af en placering på Kertinge Mark. Borgergruppen i Kerteminde Kommune ønsker et klart svar på denne diskrepans i udvælgelseskriterier.





*I en afstand af 5 km berøres Middelfart  
I 12 km's afstand berøres også Fredericia*



*I en afstand af 5 km berøres både Munkebo og Kerteminde  
I 12 km's afstand berøres også Odense by*

Borgergruppen mod nedgravning af Atom-affald i Kerteminde kommune

## Bilag 2:

### Konsekvenser for turismen i Kerteminde by og Kommune i tilfælde af at et depot for radioaktivt affald placeres i Kerteminde Kommune.

"Turismens Venner" er en forening af frivillige bestående af ca. 200 personer, der vederlagsfrit stiller deres arbejdskraft, ideer og kreativitet til rådighed for at fremme turismen i Kerteminde Kommune. "Turismens Venner" er involveret i mere end 50 aktiviteter omhandlende det gode værtskab hvert år og er enestående i sin art i Danmark. En lignende forening findes ingen andre steder i Danmark. Fælles for alle de aktiviteter, som medlemmerne er involveret i, er vor kærlighed og stolthed over den kultur og natur, som vi er en del af og som vi derfor gerne vil dele med andre og bevare.

For "Turismens Venner" er en evt. placering af et depot for radioaktivt affald i Kerteminde Kommune en på alle måder ubehagelig tanke, som vil have uoverskuelige konsekvenser for turismeerhvervet i byen og kommunen. Her er der selvfølgelig tale om lægpersoners tilgang til projektet. Dog hæfter vi os ved, at end ikke fagpersoner på meget højt niveau er enige om, hvor stor risikoen for udsivning fra et sådant depot vil være og mener derfor, at der skal handles efter det mindste middels princip.

Nedenfor en liste over hvilke konsekvenser, "Turismens Venner" mener en evt. placering af et radioaktivt affaldsdepot i Kerteminde Kommune vil have for turismeerhvervet, det øvrige erhvervsliv, bosætning, flora, fauna og indbyggerne i kommunen og i kommunerne på Fyn som et hele.

#### Kommunens handlende og overnatningssteder

Det må formodes, at antallet af overnatninger i en kommune, hvor et radioaktivt atomaffaldsdepot er placeret, vil falde markant. Det vil bevirke, at kommunens handlende vil opleve faldende omsætning med deraf følgende lavere skatteindtægt til følge.

#### Kommunens badestrande

Vil Kertemindes Nord- og Sydstrand stadig kunne bibeholde sin status som strande med blå flag? En evt. placering af et atomdepot forekommer grotesk og ude af proportion, når man erfarer, at

borgerne i byen ikke længere må lade deres hunde soppe ved byens strande, fordi det indebærer en risiko for at Kerteminde mister sin status som "blå flagby".

### **Kommunens campingpladser**

I Kerteminde Kommune findes en 5-stjernet campingplads. Vil en evt. placering af et affaldsdepot bevirke at nogle af disse stjerner mistes? Derudover har kommunen yderlige to campingpladser med kystnær beliggenhed, vil disse campingpladser miste nogle af deres gæster og fastliggere? Sandsynligvis.

### **Den nye Golfbane i Kerteminde**

Lego-koncernen er i færd med at anlægge en af Europas mest eksklusive golfbaner, måske den mest eksklusive i Europa på et areal nær Kerteminde by.

Så vidt "Turismens Venner" erfarer, er en af målsætningerne for projektet, at tiltrække internationale golfmatcher til Kerteminde. Vil nogle af verdens bedste professionelle golfspillere, mon have lyst til at spille match nær et atomaffaldsdepot, når der findes andre alternativer i Europa eller for den sags skyld i hele verden eller vil spillere på et lidt lavere niveau have lyst?

### **De mange specialbutikker, gårdbutikker og økologien**

I Kerteminde Kommune, specielt på det naturskønne Hindsholm, er antallet af specialbutikker og økologiske gårdbutikker i markant udvikling. I tilfælde af placering af et atomaffaldsdepot i kommunen, vil disse virksomheder da stadig kunne hævde, at deres produkter er sunde og økologiske?

### **Spisesteder**

I Kerteminde Kommune findes der en bred palet af restauranter og spisesteder strækkende sig fra en af Danmarks mest kendte gourmetrestauranter til cafeteriaer, pizzeriaer etc. Alt sammen lokaliteter som vore turister og lokale har glæde af. Vil vore fødevareleverandører fortsat være i stand til, at hævde at den lokalfangede fisk, der serveres er sund og frisk og at der ikke er risiko for, at den har været udsat for udsivning i tilfælde af at et atomaffaldsdepot placeres meget tæt på kommunens kystlinje? Det samme gælder flere af de øvrige spisesteder og restauranter, der er beliggende nær vandet og som serverer fisk og skaldyr. Næppe særligt troværdigt eller sandsynligt. Det samme gælder alle de dyrkede og avlede afgrøder, disse er tilsvarende udsatte.

### **Bosætning**

Som andre mindre kommuner i Danmark har Kerteminde behov for at øge antallet af tilflyttere. Hvor sandsynligt er, det at denne proces bliver lettere i tilfælde af, at et radioaktivt affaldsdepot placeres i kommunen? Det vil næppe blive lettere at sælge hus i området og at tiltrække nye erhvervsaktive borgere. Supplerende kan det anføres, at den sydlige del af kommunen allerede lider under en evt. placering af et radioaktivt depot i Kerteminde Kommune i form af markant vigende interesse for køb af byggegrunde og køb af eksisterende boliger.

### **Kertemindes rating som turistby nr. 1**

Kerteminde er i Region Syddanmarks "anbefalinger til vækst", i efteråret 2013, blevet udpeget som værende et af de nye potentielle områder indenfor vækst i oplevelsesøkonomien. Det er "Turismens Venners" opfattelse, at en evt. placering af et radioaktivt affaldsdepot i kommunen vil bevirke, at byen kan miste denne status, hvilket vil være årsag til, at færre turister finder at byen og kommunen er et attraktivt feriemål.

### **Internationale sejladser, sejlsportsarrangementer og andre arrangementer**

Det er næppe sandsynligt, at Kerteminde fortsat vil kunne tiltrække arrangementer af både national og international karakter, i den målestok, det hidtil har været tilfældet, såfremt et radioaktivt affaldsdepot placeres i kommunen.

### **Fauna og flora**

I Kerteminde Kommune findes der flere områder med en for Danmark enestående flora og fauna. Vil man stadig kunne garantere turister og lokale beboere, at disse attraktioner vil være tilgængelige og attraktive besøgsmaal, såfremt et radioaktivt affaldsdepot placeres nær disse



områder? Vil man kunne garantere vores turistattraktion Fjord & Bælt, at deres dyr og forskning ikke lider skade?

### **Indflydelse på turismeerhvervet i omkringliggende kommuner**

Det er "Turismens Venners" opfattelse, at der er stor risiko for, at en evt. placering af et depot for radioaktivt affald på Kertinge Mark i Kerteminde Kommune vil have negativ indflydelse på turisterhvervet og bosætningen i de omkringliggende kommuner, med risiko for faldende indtjening og skatteprovenu i disse kommuner.

### **"Haven ved Havet"**

Visitkerteminde gennemfører i samarbejde med centrale aktører inden for dansk turisme, et storslået EU-støttet projekt med titlen "Udvikling af stedbundne turismekoncepter i danske kystferiebyer". Projektet, der også inkluderer andre udvalgte kystdestinationer, løber frem til og med 2014.

Det overordnede fokus er at skabe bedre vækstbetingelser for turismen i Danmarks kystområder. Men udgangspunktet skal tages dels i de enkelte destinationers forskellige kulturhistoriske kontekst og dels i de ønsker og ideer, der gives udtryk for lokalt. I Kerteminde er målet at relancere den klassiske badeferie som et attraktivt produkt, der kan tiltrække både nationale og internationale besøgende. Det er "Turismens Venners" opfattelse at en placering af et radioaktivt affaldsdepot vil vanskeliggøre dette.

Der er ambitioner om, at projektet videreføres i de kommende år, og om EU også fremadrettet vil være villig til yderligere støtte i tilfælde af, at de gøres bekendte med, at der forefindes et radioaktivt depot i området? Næppe.

### **Etik og følelser**

Er det overhovedet etisk forsvarligt og korrekt at placere et atomaffaldsdepot i nærheden af menneskelig bebyggelse, fauna og flora, når man ikke kender konsekvenserne for kommende generationer? "Turismens Venner" mener nej.

### **Konklusion**

Ovenstående rummer en stor mængde af ubesvarede spørgsmål, som "Turismens Venner" som lægpersoner ikke er i stand til at besvare fuldt ud. Det er dog vores opfattelse, at det samme vil gælde for en meget stor del af de fagpersoner og politikere, som man vil kunne bede om vejledning.

Turismeerhvervet er p.t. i stærk vækst i Kerteminde Kommune. På baggrund af ovenstående formodede konsekvenser for turismen i Kerteminde Kommune anser "Turismens Venner" en placering af et radioaktivt atomaffaldsdepot for intet mindre end en katastrofe for kommunen og dens indtjening og udvikling.

Tiltrækning af nye virksomheder og borgere i forvejen særdeles vanskelig, hvorfor "Turismens Venner" pointerer at vækst i turismen er af helt afgørende betydning for området.

"Turismens Venner" gør endvidere opmærksom på, at vi er enige i, at hver generation har pligt til at "rydde op efter sig", men understreger at vi er af den opfattelse at denne oprydning skal foregå på en forsvarlig og etisk holdbar måde og udføres af de kapaciteter, der har fornødne viden om emnet.

I betragtning af ovenstående formodede konsekvenser af en evt. placering af et depot for radioaktivt affald i Kerteminde Kommune anbefaler "Turismens Venner" i Kerteminde at der genovervejes placeringen af depotet særdeles nøje og overveje om den optimale løsning for turismen i Kerteminde Kommune, for kommunens erhvervsliv, bosætning, fauna og flora etc., samt de omkringliggende kommuner og de øvrige potentielle muligheder for placering i Danmark vil være at depotet placeres i udlandet, hvor man har erfaringerne og kompetencerne til på sikker måde at tage vare på et depot af denne art.

På vegne af "Turismens Venner"

Else Møller

Formand for "Turismens Venner" samt tidligere borgmester i Kerteminde Kommune